

vplivajo na tozadevno zakonodajstvo povsod slični. Podjetnik gleda namreč povsod na to, da kolikor mogoče zmanjša produkcijske stroške, in to zamore storiti samo na stroške delavca. Posledice tega prizadevanja vplivajo, da poseza država vmes, in sicer se začne to povsod z odredbami v varstvo otrok in žensk.

Razvoj razmer je pa tak, da glede zakonodajstva v varstvo delavcev ne bo mogla vsaka država postopati na svojo roko, ampak da se bodo morale tudi države med seboj zjediniti glede najvažnejših tozadevnih vprašanj. Že okrog leta 1870. je Svica sprožila misel, naj bi se vse države zjedini glede jednotnega postopanja v varstvo delavca. Ta poskus ni imel uspeha. Švica je potem l. 1889. to stvar zopet spravila v pretres in posledica tega je bila, da je nemški cesar povzročil sklicanje mednarodnega kongresa v varstvo delavcev. Ta kongres se je tudi vršil. Sicer je bilo zastopnikom posameznih držav strogo zabranjeno kaj obljubiti, ali v moralnem in idealnem oziru je ta prvi kongres vendar bil koristen vzlic vsemu navskrižju v mnenjih, ki se je pojavilo. Sledili so potem še drugi taki kongresi, dokler se ni na zadnjem izmed njih, vršivšem se v Bruselju, porodila mejnarodna zveza za varstvo delavcev.

Socijalni demokratje radi govore, da je gibanje v varstvo delavcev popolnoma tako, kakor je bilo gibanje za odpravo sužnosti. Temu ni do cela tako, ali gotovo je, da velik del delavstva živi vsaj v materialnem oziru prav tako, kakor so živeli sužnji in zato je mejnarodno gibanje v varstvo delavca vzvišeno in plemenito.

### Obrtnijske raznoterosti.

VI. vinski semenj v Gradcu. Mestna občina Graden priredi od 10. do 13. aprila t. l. v dvoranah, Keplerstrasse št. 114 vinski semenj. Na ta vinski semenj, ki je združen s poskušnjo vin, se zlasti oni opozarjajo, ki kupujejo štajerska vina, kakor vinski trgovci in gostilničarji, ker bodo tukaj razpostavljena vsakovrstna štajerska vina, oprave in stroji za vinarstvo. Natančnejši spored semnja je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se nanašajo, da se je pravni zastopnik pri kraljevem višjem deželnem sodišču v Kolinu gosp. dr. Herman Fischer (Bismarckstrasse št. 16) postavil za pravnega zastopnika c. in kr. glavnega konzulata v Kolinu in da se je je ta zavezal, proti zakonitim pristojbinam (pri nepremožnih tudi brezplačno) pravne stvari, ki se tičejo avstrijskih ali ogerskih držav l. januarja zastopati izven sodišča in pred sodiščem v vseh instancah, oziroma skrbeti za primerno zastopstvo, če sam ne more pri sodišču zastopati. Gosp. dr. Herman Fischer velja pri tamošnjih juristih za v vsakem oziru izvrstnega advokata. V orijentiranje strank, ki iščejo pravno zastopstvo, je omeniti, da spadajo v uradni okraj c. in kr. konzulata v Kolinu naslednje provincije: Westfalen, Waldeck, Lippe-Detmold, Schaumburg-Lippe in oldenburška enklava Birkenfeld.



### Ali je bolje saditi sadna drevesa visokodebelnata, ali bolj pritlikava?

To vprašanje je kaj važno, posebno za mladega sadjarja, kajti on utegne še sam doživeti sad svojega truda, ter ga bode imel morda priliko hvaliti, ali pa tudi — grajati. Vsekakor je treba, predno se kaj važnega lotimo, stvar dobro premisliti, da se ne bomo pozneje kesali.

Odgovor na ono vprašanje odvisen je od mnogih razmer, od kraja in ozemlja. Le z ozirom na to more se priporočati jedna ali druga vrsta. Vsaka ima na svojem mestu prednosti, ob enem pa druga napaka. Takisto se narobe kaže na drugi legi in drugačni zemlji.

Visokodebelnato drevo je mnogo vredno na močni zemlji in bolj v zavetju. Ako mu je moči brez ovir zrasti na visoko in ob enem na široko, da takšno drevo ob ugodni letini jako obilno pridelka. Tudi je takšno drevo kras in ponos kmetije, kateri ono samo daje precej vrednosti. Toda kako je vzgojiti, ko vemo, koliko sovražnikov ima šibko pa visoko drevesce v mladosti? To je posebno treba pomisliti sadjarju prej, nego gre drevesce saditi. Takrat si še lahko pomaga, dočim je že vsajenemu drevesu težko to storiti.

Prej, nego se v izkopano jamo začne suti gnojna prst, naj se na strani, nasprotni od močnega vetra, v jami napravi z železnim drogom globoka luknja, da se more v njo vsaditi prav močan in visok drog. Tega konec in še del nad zemljo se pred vsajenjem osmodi v ognju ali pa namaže s karbolinejem, da se ga trohnoba manj prime. Ko ta že trdno in ravno stoji, še le začne se nasipati jama s prva z rodovitno prstjo do meje, ko je treba postaviti drevesce v jamo. To se sedaj priveže k deblu z bolj mehкими pa močnimi vezmi, to pa ne samo enkrat, temuč po potrebi večkrat, zlasti ako je drevesce krivenčasto, da se s tem zravna in tesno drži kola. Razume še samo ob sebi, da se mora vez med kolom in drevesom dati križem, da kol ne „riblje“ drevesa. Sedaj se še-le jama napolni z rodno prstjo in nekoliko potlači.

Rekli smo, da mora biti kol vsajen na strani od vetra, to pa zato, da grozni vihar manj muči drevo, ko je tišči h kolu, kakor pa, če bi je od nasprotni strani trgalo od kola. V tem slučaju je vihar že marsikateremu drevescu vrh odtrgal.

Kakor z vetrom, jednaka težava je s snegom pri mladem drevju. Marsikedaj se zgodi, da novopadli sneg kar trga vrhove drevesom, čemur pa je krivo napačno privezovanje drevesa h kolu. Rekli smo, da mora ono biti na več mestih privezано, to pa ne